

Justitieombudsmannen
Anna-Karin Lundin

Kritik mot en försäkringskassa för att den formlöst har dragit in sjukpenning

I en anmälan till JO klagade AA bl.a. på att Stockholms läns allmänna försäkringskassa utan förvarning drog in hennes sjukpenning efter den 27 mars 2002. Kassan hade inte heller meddelat något överklagbart beslut.

Anmälan remitterades till Stockholms läns allmänna försäkringskassa för yttrande. I sitt svar anförde försäkringskassan – direktören BB – i den här aktuella frågan följande.

AA uppbar sjukpenning. Av ett läkarintyg från 2001 framgick att AA hade rekommenderats att återuppta sina universitetsstudier. Den 19 april 2002 fick kassan veta att AA hade beviljats studiemedel. Samma dag beslutade kassan att dra in hennes sjukpenning fr.o.m. den 27 mars 2002. I ett brev underrättade kassan henne om att hon inte kunde få sjukpenning och studiemedel samtidigt. Vissa kontakter mellan AA:s far och kassan i maj och juni ledde inte till någon lösning. Den 20 juni skickade kassan en skrivelse i vilken den upplyste AA om sin avsikt att inte betala ut sjukpenning efter den 27 mars 2002. Den 10 juli skickade kassan ett brev med ett beslut med den innebörden. Kassan beklagar att detta skickades efter det att beslutet fattades. Lokalkontoret skall omedelbart se över sina rutiner. Försäkringskassan anser vidare att den borde mer aktivt ha försökt att komma i kontakt med AA sedan läkaren föreslagit att studier skall påbörjas i rehabiliteringssyfte. En anledning till att kassan avvaktade var att rehabiliteringsmöten var planerade. AA kunde dock inte infinna sig till dem.

I sitt beslut den 30 april 2003 anförde JO Lundin i bedömningsdelen följande, såvitt gäller frågan om indragning av sjukpenning.

Av utredningen framgår att försäkringskassan bedömde att AA efter den 27 mars 2002 inte hade rätt till sjukpenning. Sjukpenningen drogs därför in den 19 april 2002. Detta skedde uppenbarligen formlöst, men kassan underrättade AA samma dag om att hon inte kunde få sjukpenning samtidigt som hon hade studiemedel. Av den underrättelsen framgår dock inte att sjukpenningen redan hade dragits in. Först den 20 juni 2002 underrättade kassan AA om sin avsikt att inte betala ut sjukpenning efter den 27 mars. Ett formellt beslut fattades den 10 juli 2002.

Lagen (1962:381) om allmän försäkring innehåller föreskrifter som medger att försäkringskassan fattar provisoriska beslut i vissa fall (20 kap. 2 a §). Att ett beslut är provisoriskt innebär dock inte att kassan får låta bli att tillämpa de allmänna förvaltningsrättsliga regler som gäller för myndigheters beslutsfattande. Försäkringskassan har således inte haft rätt att hålla inne AA:s sjukpenning utan att meddela ett formellt beslut som hon hade underrättats om och som hon hade kunnat begära överprövning av.

Försäkringskassans förfarande har medfört att AA inte har kunnat få till stånd en överprövning av sin rätt till en ersättning som är avsedd för den enskildes löpande försörjning. Kassan måste givetvis kritiseras för sina brister i handläggningen.